

Kinderen met TOS lopen soms ook sociaal-emotioneel achter

Kinderen met een taalachterstand, zoals kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS), kunnen worden beperkt in hun ontwikkeling. Dit niet alleen in het schoolse leren, maar ook in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Taal gebruiken we namelijk de hele dag door, om onszelf en anderen te begrijpen en onze emoties te reguleren in contact met anderen. Tijdens deze sessie vertellen Neeltje van den Bedem (Universiteit Leiden) en Ellen Terpstra (Auris) ons meer over veel voorkomende problemen, onderliggende oorzaken én oplossingen om kinderen met een taalontwikkelingsstoornis te kunnen ondersteunen.

door Charlotte Hoegge en Mart Ribberink

De sessieverzorgers benadrukken het belang van het goed observeren van de leerlingen in de klas. Veel leraren denken dat al bekend is welke kinderen in hun klas minder taalvaardig zijn, en hebben daardoor minder oog voor bepaalde signalen.

Uit cijfers blijkt dat 2 op de 30 kinderen een taalontwikkelingsstoornis hebben - meer dan wordt gedacht. Van den Bedem legt uit dat kinderen met TOS moeite hebben met sociale interactie en daardoor minder sociaal leren, met als gevolg dat de ontwikkeling van emotionele competentie wordt bemoeilijkt. Deze kinderen kunnen hierdoor gedragsproblemen ontwikkelen die de onderliggende problematiek, het taalprobleem, overschaduwden. Zulke kinderen kunnen zich zowel terugtrekken als snel gefrustreerd, onrustig of boos worden.

Het is belangrijk om je bewust te zijn van je taalaanbod. Dit is voor kinderen met TOS vaak veel en van een te hoog niveau. Terpstra geeft een aantal tips hoe je kinderen met TOS kunt ondersteunen in de klas:

- Parafraseren en puntsgewijs nalopen van wat je hebt verteld kan voor deze kinderen helpend zijn. Op deze manier kunnen de kinderen weer aanhaken.
- Bovendien helpt een afwisselende instructie de kinderen om betrokken te kunnen blijven: niet alleen luisteren, maar ook zelf aan de slag gaan of met een coöperatieve werkvorm de stof verwerken.
- Verder helpt het om wat minder de nadruk te leggen op het luisteren, door onderdelen te visualiseren en je praatje op die manier te ondersteunen. Bijvoorbeeld door het doel van de les op het bord te zetten.
- Ten slotte kun je een kind aan het werk helpen door te vragen: 'Wat ga je nu doen?'.

*'Zeker 2 op de 30 kinderen hebben
een taalontwikkelingsstoornis'*

Het publiek werd betrokken bij de sessie door een filmpje waarin straattaal wordt gebruikt, om zo te ervaren hoe het is als taal niet vanzelfsprekend voor je is. De betrokkenheid werd verder gestimuleerd door vragen om na te denken over de gevolgen voor kinderen met TOS en over de juiste aanpak.

De vragen die door het publiek werden gesteld waren vooral op de praktijk gericht: hoe pak je het aan als je zelf een kind met TOS in de klas hebt? Aan de hand van eigen ervaringen en praktijkvoorbeelden gaven Van den Bedem en Terpstra uitgebreid antwoord op de gestelde vragen. Tijdens de gehele presentatie gebruikten de sessieverzorgers veel praktijkvoorbeelden:

citaten van kinderen en leraren, en filmpjes en foto's van manieren om kinderen met TOS te kunnen ondersteunen in de klas.

Een over het algemeen interessante en leerzame sessie waar het publiek door de gegeven tips zelf direct mee aan de slag kan in de praktijk!

[« Terug naar alle reportages](#)